

Kraków, dnia 13 grudnia 2016 r.

**Stanowisko
Małopolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego
w sprawie przedstawiania nieprawdziwego obrazu organizacji pozarządowych
w mediach publicznych**

Małopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, jako ciało dialogu społecznego, skupia przedstawicielki i przedstawiciele samorządu województwa oraz organizacji pozarządowych. Naszą rolą jest opiniowanie, doradzanie i monitorowanie działań należących do sfer pożytku publicznego, w szczególności kształtowanie współpracy sektora publicznego z organizacjami pozarządowymi.

W ostatnich tygodniach media publiczne, przeinaczając fakty dotyczące procedury finansowania organizacji pozarządowych, skierowały oczerniające stwierdzenia wobec działaczy społecznych i organizacji pozarządowych. Małopolska Rada wyraża swój sprzeciw wobec stronniczego sposobu, w jaki Telewizja Polska S.A. przedstawia środowisko organizacji pozarządowych, podważając tym samym wiarygodność stowarzyszeń i fundacji oraz wprowadzając obywateli w błąd na temat finansowania organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe stanowią istotny czynnik rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W Polsce aktywnie działa około 80 tysięcy organizacji, natomiast w województwie małopolskim w 2015 roku zarejestrowanych było 10 903 stowarzyszeń i fundacji. Małopolskie organizacje działają praktycznie we wszystkich sferach życia społecznego, m.in. prowadząc kluby sportowe, szkoły, hospicja, schroniska dla zwierząt, ochotnicze straże pożarne, noclegownie i jadalnie dla ludzi ubogich, jak i organizując wiejskie świetlice oraz zajęcia dla dzieci i seniorów.¹

Polskie przepisy prawne regulujące zasady funkcjonowania organizacji pozarządowych są jednymi z najbardziej restrykcyjnych w krajach UE. Działalność polskich organizacji regulowana jest wieloma przepisami.² Na poziomie najwyższym, są to zapisy Konstytucji gwarantującej prawo do zrzeszania się oraz realizowania zasady pomocniczości (subsydiarności). Kluczowe przepisy dotyczące działań organizacji reguluje z kolei ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto, szczegółowe aspekty pracy każdej organizacji regulowane są na poziomie dokumentów wewnętrznych, czyli statutów, uchwał i regulaminów. Statuty organizacji oraz dokonywane w nim zmiany analizowane są przez sąd KRS.

Finansowanie organizacji pozarządowych podlega ścisłej kontroli i odbywa się zgodnie z przepisami prawa. Działania organizacji mogą być finansowane z wielu źródeł, m.in. poprzez składki członkowskie, darowizny, zbiórki publiczne, dotacje. Zgodnie z zasadą pomocniczości, samorząd i administracja centralna część swoich zadań przekazuje do realizacji organizacjom pozarządowym wraz ze środkami na ich sfinansowanie. Wybór realizatora zadania publicznego dokonuje się w trybie otwartego konkursu

---

¹ Z informacjami na temat małopolskich organizacji pozarządowych można zapoznać się na portalu NGO.pl - <http://fakty.ngo.pl/wiadomosc/2000001.html>

² Ustawy i rozporządzenia stanowiące prawo, któremu podlega sektor pozarządowy dostępne są na portalu NGO.pl - <http://osektorze.ngo.pl/x/631738#>

ofert, w ramach którego komisja wybiera, w oparciu o jasne kryteria oceny, najlepsze oferty. Przekazane środki przeznaczone są wyłącznie na realizację zakontraktowanych w wyniku konkursy zadań, np. organizację wakacji dla dzieci, czy realizację lokalnego festynu. Dodatkowo organizacje wnoszą swoje zasoby, w tym środki materialne oraz wkład pracy społecznej.

Należy podkreślić, że wydatkowanie powierzonych funduszy publicznych również podlega kontroli. Co do zasady, monitoring odbywa się w trakcie realizacji zadania, poprzez obowiązek składania śródtęminowych sprawozdań oraz kontrole na miejscu realizacji. Po zakończeniu zadania publicznego, każdorazowo wymagane jest pisemne rozliczenie dotacji.³ Ponadto, kontroli wydatkowania powierzonych funduszy publicznych może dokonać Najwyższa Izba Kontroli. Organizacje zobligowane są również do opracowania corocznych sprawozdań merytorycznych i finansowych oraz przekazania ich do organów nadzorujących, w szczególności urzędu skarbowego, sądu KRS, czy właściwego ministra.

Jako Małopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego propagujemy transparentną i efektywną współpracę samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi. W opinii Rady, organizacje pozarządowe stanowią fundament rozwoju kapitału społecznego, dlatego Państwo powinno tworzyć warunki do rozwoju sektora pozarządowego z poszanowaniem jego różnorodności, niezależności oraz prawa do samostanowienia.

Małopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego

---

³ Mechanizm finansowania organizacji pozarządowych wyjaśnia infografika - http://poradnik.ngo.pl/files/wiadomosci.ngo.pl/public/infografiki_ngo/a4/dotacje_A4.pdf